

บทที่ 1

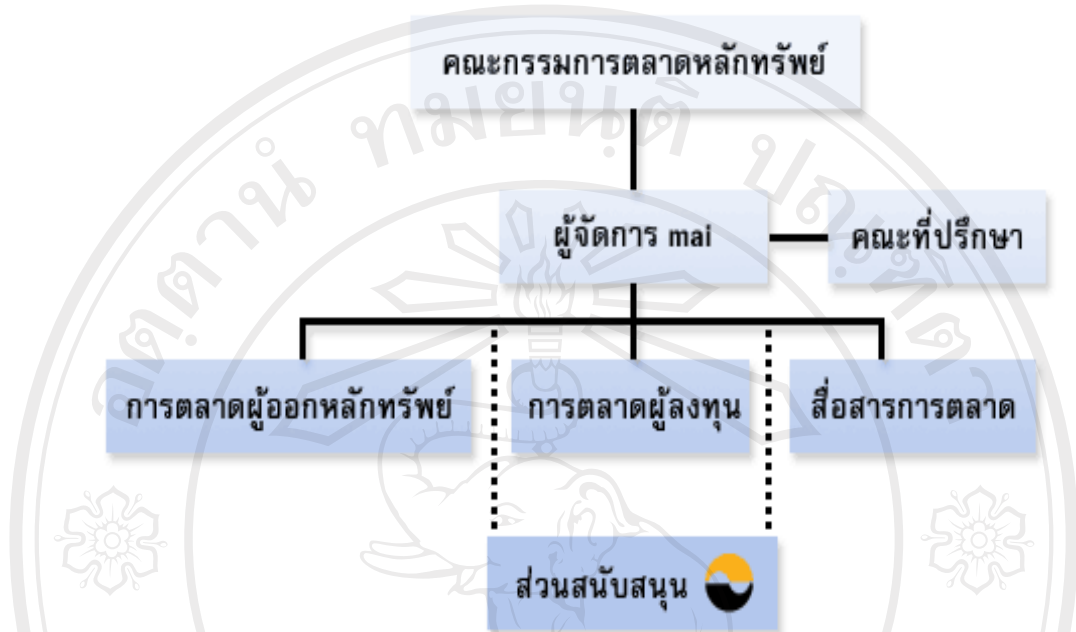
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจไทยในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว รวมไปถึงธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (Small and Medium-sized Enterprises, SME) ให้มีความแข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานที่สำคัญที่จะสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป โดยธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในประเทศไทยมีจำนวนกว่า 1.6 ล้านแห่ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 99 ของผู้ประกอบการทั้งหมดและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การแข่งขันที่รุนแรงส่งผลให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กต้องปรับตัวอยู่ตลอดเวลาแม้ว่าโดยลักษณะธุรกิจดังกล่าวจะสามารถปรับตัวได้ดีกว่าธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ แต่มักจะประสบปัญหาการขาดแคลนแหล่งเงินทุนและมีต้นทุนทางการเงินที่สูง ซึ่งเป็นอุปสรรคที่ทำให้ธุรกิจที่มีศักยภาพสูงไม่สามารถขยายกิจการให้เติบโตอย่างรวดเร็วเท่าที่ควร จะเห็นว่าปัญหาหลักของธุรกิจเกิดใหม่ในการขยายกิจการคือแหล่งเงินทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและปัญหาหลักของกิจการและธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่ถือเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและต้องการสนับสนุนให้กิจการและธุรกิจเหล่านี้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนระยะยาวที่มีความเสี่ยงต่ำ ปลอดภัยจากภาวะดอกเบี้ยและการคืนเงินต้น โดยผ่านกลไกทางตลาดทุน และ ตลาดทุนที่ใหญ่ที่สุดในประเทศคือตลาดหุ้นหรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand, SET) ซึ่งเป็นตลาดที่กิจการหรือธุรกิจสามารถระดมทุนได้โดยตรงทั้งจากนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ อันจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการเงินและลดต้นทุนทางการเงิน

ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) จัดตั้งภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อเป็นทางเลือกในการระดมทุนระยะยาวของธุรกิจ โดยได้เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2542 ภายใต้การบริหารงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเปิดโอกาสให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีการเติบโตสูงได้มีโอกาสเข้ามาระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ในลักษณะเดียวกันกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

รูปที่ 1.1 โครงสร้างการดำเนินงานของ ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) มีหลักเกณฑ์เงื่อนไขการเข้าจดทะเบียนที่ผ่อนปรนกว่าหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับขนาดของกิจการ ผลประกอบการ ระยะเวลาดำเนินการของกิจการก่อนเข้าตลาด และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทำให้กิจการเหล่านี้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและเร็วขึ้นเมื่อเทียบกับการเข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) นั้นกิจการที่ต้องการเข้าตลาดจะต้องมีทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท มีผู้ถือหุ้นมากกว่า 300 ราย และประกอบกิจการอย่างน้อย 1 ปี ในขณะที่เกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดกิจการที่จะเข้าตลาดหลักทรัพย์ได้นั้นจะต้องมีทุนจดทะเบียน 300 ล้านบาทขึ้นไป มีผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 1,000 ราย และต้องประกอบกิจการมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1.1 ที่เปรียบเทียบเกณฑ์การเข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

ตารางที่ 1.1 ตารางเปรียบเทียบเกณฑ์การเข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

หลักเกณฑ์เบื้องต้น	ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)	ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ทุนจดทะเบียน	20 ล้านบาทขึ้นไป	300 ล้านบาทขึ้นไป
ส่วนของผู้ถือหุ้น	20 ล้านบาทขึ้นไป	300 ล้านบาทขึ้นไป
ผลการดำเนินงาน	2 ปีขึ้นไป หรือ 1 ปีแต่ต้องมี Market Capitalization 1,500 ล้านบาทขึ้นไป	3 ปีขึ้นไป
กำไรสุทธิของกิจการ	ปีล่าสุด > 0	รวม 2-3 ปีล่าสุด 50 ล้านบาทขึ้นไป + ปีล่าสุด 30 ล้านบาทขึ้นไป + งวดสะสมล่าสุด > 0
ผู้บริหารชุดเดิม	1 ปีขึ้นไป	1 ปีขึ้นไป
ผู้ถือหุ้นรายย่อย	300 รายขึ้นไปโดยต้องถือหุ้นรวมกันมากกว่า 20% ของทุนชำระแล้ว	1000 รายขึ้นไปโดยต้องถือหุ้นรวมกันมากกว่า 25% ของทุนชำระแล้ว

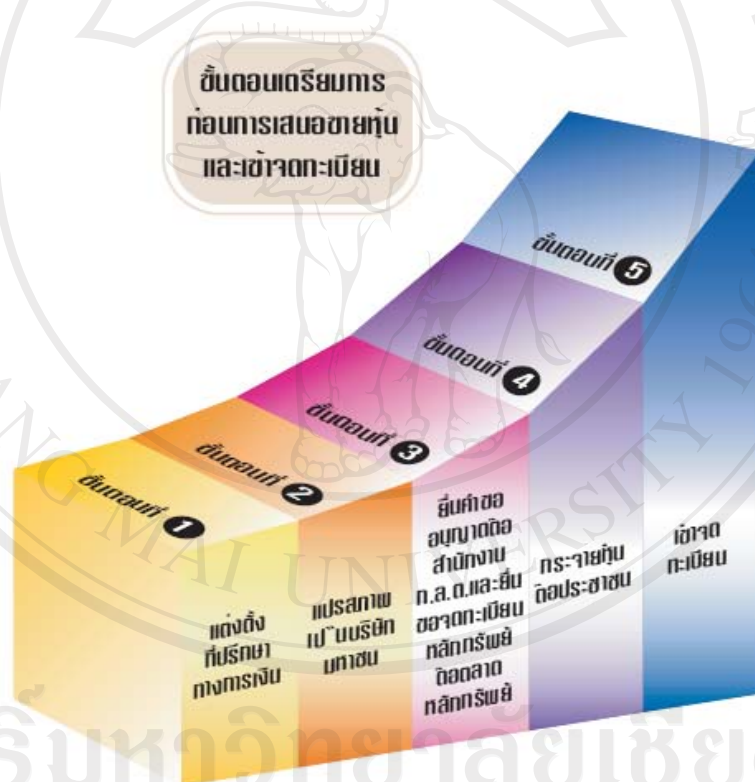
ที่มา : ฉัฐพงษ์ พันธเกียรติไพศาล, ดาว ไวร้กษัสัตว์ และอรลดา เผ่าวิบูล (2548)

นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) ยังช่วยกระตุ้นให้ธุรกิจร่วมลงทุน (Venture Capital) เข้ามาลงทุนในธุรกิจที่มีขนาดกลางและเล็กที่มีศักยภาพในการเติบโตมากขึ้น เพราะมีตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) เป็นช่องทางในการนำบริษัทที่ร่วมลงทุนเข้าจดทะเบียนเพื่อที่จะขายหุ้นที่ลงทุนออกไปเมื่อเห็นว่าได้รับผลตอบแทนที่ดีจากการลงทุนนั้น การเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นการเพิ่มแหล่งเงินทุนให้แก่บริษัท ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความยืดหยุ่นในการบริหารต้นทุนทางการเงินให้แก่บริษัทมากขึ้น และรองรับความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจและอัตราดอกเบี้ยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จากเดิมที่บริษัทมีแหล่งเงินทุนจากเงินทุนของผู้ถือหุ้นเดิม และจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่ทำให้บริษัทมีภาระที่จะต้องจ่ายดอกเบี้ยแม้ว่าจะมีผลขาดทุนจากการดำเนินงานก็ตาม การเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) เป็นการเปิดโอกาสให้บริษัทสามารถระดมทุนจากประชาชนได้โดยตรง โดยแลกกับการให้ประชาชนเหล่านั้นมีส่วนเข้ามาเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท และบริษัทจะจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นนั้น ในรูปของเงินปันผล เมื่อบริษัทมีผลกำไรจากการดำเนินงาน และเมื่อบริษัทมีความต้องการเงินทุนเพิ่มเติมในการขยายกิจการในอนาคต บริษัทก็สามารถขายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ประชาชนเพิ่มเติมอีกได้ (ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ, 2550)

จากรูปที่ 1.2 แสดงขั้นตอนการระดมทุนบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

- ขั้นตอนที่ 1 แต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงิน และเปลี่ยนผู้สอบบัญชี
- ขั้นตอนที่ 2 แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน
- ขั้นตอนที่ 3 ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงาน ก.ล.ด. และยื่นขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)
- ขั้นตอนที่ 4 กระจายหุ้นต่อประชาชน
- ขั้นตอนที่ 5 เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

รูปที่ 1.2 ขั้นตอนเตรียมการก่อนการเสนอขายหุ้นละจดทะเบียนเข้า ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

อย่างไรก็ดี นับตั้งแต่เปิดทำการตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ 2542 จนถึงวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ 2550 มีบริษัทที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) รวมทั้งสิ้น 52 บริษัท โดยบริษัทที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) เป็นบริษัทแรก คือ บริษัท บรู๊คเคอร์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ดังตารางที่ 1.2 และ 1.3 แสดงจำนวนบริษัทและรายชื่อบริษัทที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)

ตารางที่ 1.2 บริษัทที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

Year	No. of Companies	No. of Newly Listed Companies	Money Raised (M. Baht)
2550	44	3	252.00
2549	42	6	830.45
2548	36	14	1,490.04
2547	24	14	1,457.35
2546	13	6	764.80
2545	6	6	620.65
2544	3	3	131.24
Total		52	5,470.00

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

ตารางที่ 1.3 รายชื่อบริษัทที่เข้าจดทะเบียนและมูลค่าหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

(ข้อมูล วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2550)

วันที่เข้าตลาด	หลักทรัพย์	ลักษณะธุรกิจ	ราคาเสนอขาย (IPO)	มูลค่าหลักทรัพย์ (ล้านบาท)	ราคาปิด	มูลค่าหลักทรัพย์ (ล้านบาท)
9/5/2550	UBIS	ประกอบธุรกิจพัฒนา ผลิตภัณฑ์และจำหน่ายผลิตภัณฑ์แลคเกอร์	1.75	332.5	3	570
29/1/2550	MBAX	ดำเนินธุรกิจผลิตและส่งออกถุงพลาสติกประเภทต่างๆ	5	640	5.85	748.8
14/12/2549	DEMCO	ก่อสร้างและติดตั้งงานด้านวิศวกรรมอย่างครบวงจร	3.05	640.5	7.15	1,510.00
29/11/2549	ETG	ให้บริการด้านโลจิสติกส์แบบ	3.4	391	5	575

ตารางที่ 1.3 (ต่อ)

		ครบวงจร				
27/11/2549	UKEM	นำเข้า-ส่งออกและจำหน่าย เคมีภัณฑ์ประเภทสารทำละลาย	2.52	415.8	2	330
28/9/2549	TIES	รับเหมาก่อสร้าง	2.8	378	3.18	429.3
10/5/2549	TRT	ผลิตและจำหน่ายหม้อแปลง ไฟฟ้า	5.75	582.6	4.34	439.73
23/12/2548	PYLON	ก่อสร้างงานฐานราก	2.86	429	1.98	297
22/12/2548	TRC	วิศวกรรม และ ก่อสร้าง	1.7	255	4.98	1,278.20
20/12/2548	STEEL	อุตสาหกรรมเหล็ก	2.9	145	2.28	114
16/12/2548	TNH	บริการด้านสุขภาพ	1.75	315	7.85	1,413.00
14/12/2548	ACAP	ที่ปรึกษาทางการเงิน	7	700	5.8	580
9/12/2548	KASET	ผลิตภัณฑ์อาหาร	1.2	237.6	1.44	285.12
8/12/2548	PR124	ที่ปรึกษาด้านประชาสัมพันธ์	7.1	319.5	4.96	223.2
7/12/2548	TPAC	บรรจุภัณฑ์พลาสติก	2.8	280	5.25	525
25/11/2548	UEC	ออกแบบภาชนะความดันบรรจุ ก๊าซ	8.1	1,158.30	29.2 5	4,182.75
15/9/2548	STAR	เครื่องสุขภัณฑ์	3.5	476	1.64	223.04
4/5/2548	S2Y	บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยระบบดิจิทัล	7	286.52	2.62	107.24
28/4/2548	SALEE	ชิ้นส่วนพลาสติกและฉลาก สินค้า	2.89	419.05	3.68	882.53
17/3/2548	CPR	ผลิตยางและยางติดเหล็กสำหรับ รถ	2.1	417.9	2.1	417.9
27/1/2548	CIG	คอยล์สำหรับ เครื่องปรับอากาศ	2.75	453.75	4.2	693
7/12/2547	GFM	อัญมณีและ เครื่องประดับ	6.2	930	7.45	1,117.50
2/12/2547	TAPAC	ชิ้นส่วนพลาสติก	12.5	230	1.67	153.64
11/11/2547	PPM	จัดจำหน่ายทองแดง & ทองเหลือง	3.05	488	4.48	716.8
18/10/2547	SWC	เคมีภัณฑ์ & พลาสติก	20	600	3.86	579
8/10/2547	SLC	ซอฟต์แวร์	5.5	275	2.72	136
5/10/2547	FOCUS	อสังหาริมทรัพย์ & ก่อสร้าง	4.5	562.5	3.38	422.5
16/9/2547	CMO	ออร์กาไนเซอร์	2.75	412.5	2.42	363
25/8/2547	DM	พาณิชย์	14.3	286	11	220

ตารางที่ 1.3 (ต่อ)

24/8/2547	L&E	เครื่องไฟฟ้าและ หลอดไฟ	12	330	9.7	444.58
20/8/2547	ILINK	วางระบบสื่อสาร	4.25	340	7.2	720
16/7/2547	UMS	ทรัพย์สินถ่านหิน	7.95	556.5	23.3	3,262.00
14/7/2547	LVT	ที่ปรึกษาด้าน วิศวกรรม	2	210	1.8	393.08
21/4/2547	BOL	บริการข้อมูล	3.8	285	8.55	641.25
20/4/2547	PICO	ออร์กาไนเซอร์	6.25	404.19	3.66	419.69
1/12/2546	PD	บรรจุภัณฑ์	9	360	7.25	290
17/11/2546	ADAM	สื่อโฆษณา	3.5	350	3.62	974.92
9/10/2546	TMW	ชิ้นส่วนยานยนต์	13	518.7	16	638.4
29/9/2546	MACO	ป้ายโฆษณา	8	1,000.00	2.92	365
31/7/2546	IRCP	ไอทีครบวงจร	6.5	357.5	13.3	861.1
9/8/2545	YUASA	แบตเตอรี่รถยนต์	25	538.12	1.98	213.1
31/1/2545	CHUO	เอเจนซีโฆษณา	8.25	92.81	8.15	91.69
17/9/2544	BROOK	บริการข้อมูล	8	151.38	0.91	659.33

ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) ได้เพิ่มขึ้นจาก 3 บริษัทในปี 2544 เป็น 49 บริษัทในปี 2550 รวมทั้งสิ้น 52 บริษัท มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเพิ่มขึ้นจาก 426.95 ล้านบาท เป็น 26,483.00 ล้านบาทในเดือนมิถุนายน ปี 2550 นอกจากนี้ยังพบว่าผลการดำเนินงานของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) นั้นก็มีอัตราการเติบโตของธุรกิจค่อนข้างสูงตั้งแต่ร้อยละ 30-100 อีกด้วย ปัจจุบันได้มีธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเติบโตก้าวไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่และได้เปลี่ยนไปทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้แล้ว 7 บริษัท ได้แก่ DAIDO, TRAF, SF, STHAI, TEAM, MATCH และ BROCK

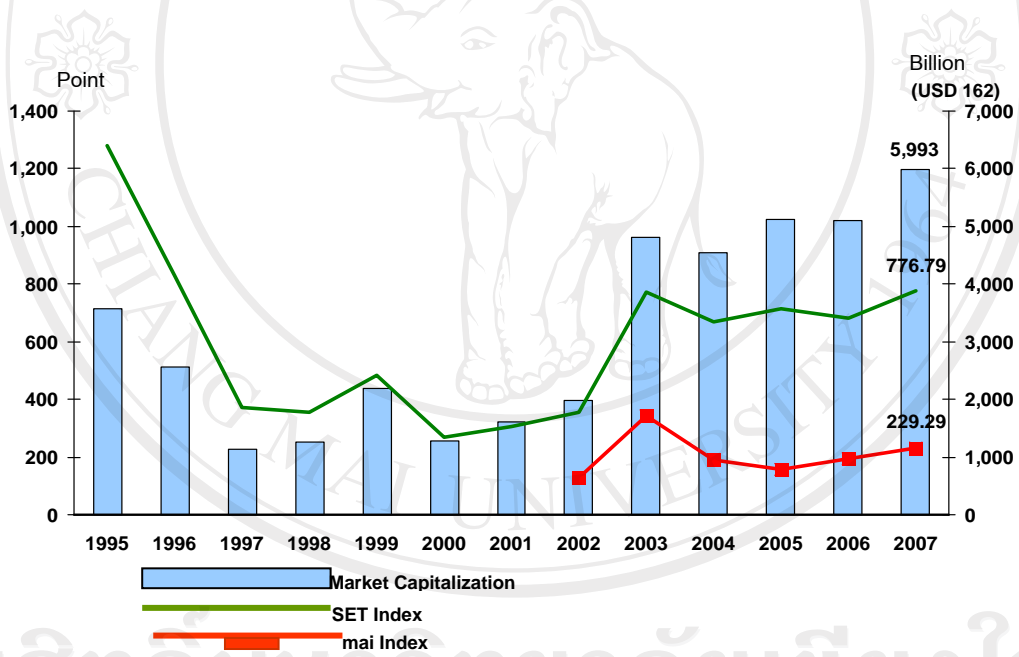
ตารางที่ 1.4 ข้อมูลการซื้อขายนับตั้งแต่ปี 2544 ถึงเดือนมิถุนายน 2550

Year	Turnover Value (M.Bht)	Avg.Daily Value (M.Bht)	Volume (M. share)	Avg.Daily Volume (M. share)	Market Capital (M.Bht)	mai Index
2550 (มิ.ย.)	25,622.00	212.00	10,471.00	87.00	26,483.00	229.29
2549	27,413.75	112.81	9,388.70	38.64	21,809.50	193.43
2548	35,940.95	146.70	9,870.59	40.28	14,314.20	158.23
2547	34,220.73	139.68	4,875.10	19.90	11,702.88	188.07
2546	30,191.46	122.23	6,478.54	26.23	1,3691.17	343.70
2545	14,199.89	57.96	5,335.64	21.78	3,798.47	127.49
2544	1,992.64	8.13	588.02	2.40	426.95	-

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) ได้มีการคำนวณดัชนีของตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai Index) แยกต่างหากจากการคำนวณดัชนีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่จะมีวิธีการคำนวณเช่นเดียวกัน โดยใช้มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์รวมของตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) ณ วันที่ 2 กันยายน 2545 เป็นวันฐานเพื่อแสดงการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลง และเป็นตัวชี้แนะให้เห็นสถานะตลาดฯ โดยทั่วไป จึงสะท้อนให้เห็นถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศในขณะนั้น ถ้าดัชนีราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนไปในทิศทางที่สูงขึ้นแสดงว่าภาวะตลาดหุ้นดีขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้าดัชนีราคาหลักทรัพย์ลดลง แสดงให้เห็นว่าภาวะตลาดหุ้นกำลังซบเซา ซึ่งนักลงทุนสามารถใช้อัตราดัชนีราคาหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai Index) นี้วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ได้ว่ามีทิศทางไปในทางใดเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) อย่างไรก็ตามนักลงทุนที่สนใจจะซื้อขายหลักทรัพย์ย่อมต้องประเมินถึงระดับและคาดการณ์ทิศทางของการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ และต้องทำการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ (Fundamental Analysis) คือ การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ เช่น ลักษณะของธุรกิจ สินทรัพย์ หนี้สิน สภาพคล่อง ความสามารถในการทำกำไร เงินปันผล เป็นต้น เพื่ออาศัยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์นั้นๆ ประกอบกับการวิเคราะห์ปัจจัยทางเทคนิค (Technical Analysis) คือ การวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวของราคาในอดีตเพื่อคาดการณ์ราคาของหลักทรัพย์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อที่นำมาใช้ในการหาช่วงเวลาหรือจังหวะที่เหมาะสมในการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ เนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์นั้นนักลงทุนเองจะต้องนำกระแสเงินไปซื้อหลักทรัพย์และหลักทรัพย์จะให้ผลตอบแทนกับนักลงทุนในอนาคตในรูปของเงินปันผลจากกำไรสุทธิที่กิจการทำรายได้ในแต่ละปีโดยที่นักลงทุน

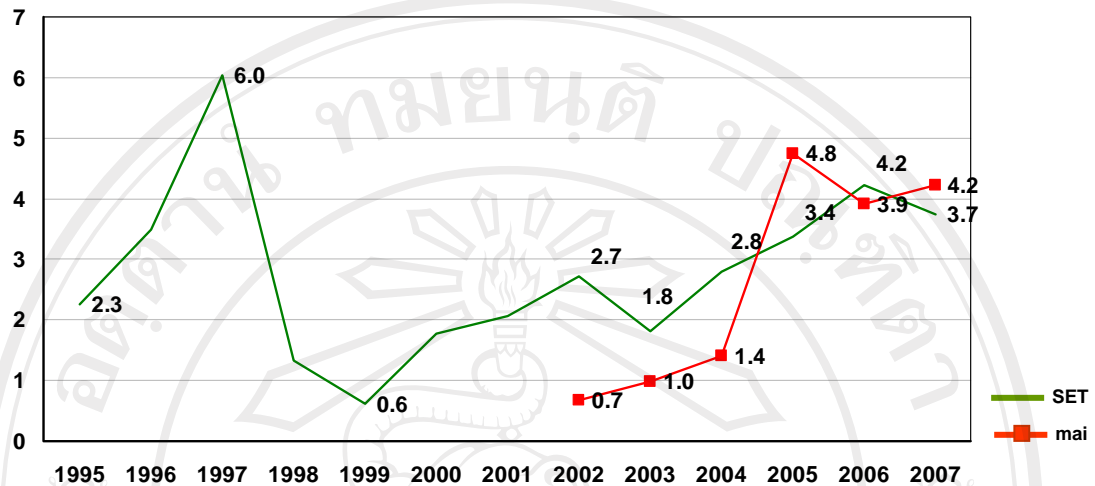
รูปที่ 1.3 แสดงดัชนีและมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2550)

รูปที่ 1.4 แสดงอัตราผลตอบแทนระหว่างตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ(mai) กับ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(SET) (Market dividend yield)

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2550)

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาว่าปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดดัชนีราคาหลักทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) โดยปัจจัยที่นำมาศึกษาได้แก่ มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index) และมูลค่าการซื้อขายรวมในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) รวมทั้งพิจารณาด้านตัวแปรมหภาค ซึ่งได้แก่ อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) และอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดการซื้อขายหลักทรัพย์ของดัชนีราคาหลักทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai)

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับนักลงทุนในการวางแผนตัดสินใจ กระจายความเสี่ยง หรือจัดสรรเงินทุนที่มีอยู่ในการลงทุน (Portfolio) ในหลักทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายเดือน ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2545 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2550 รวม 57 เดือน โดยรวบรวมจากศูนย์การเงินและการลงทุน ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และธนาคารแห่งประเทศไทย

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ใหม่ เป็นดัชนีราคาหุ้นที่สะท้อนการเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญที่จะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ทั้งหมด เพื่อใช้เป็นเครื่องชี้วัดภาพรวม การเคลื่อนไหวของระดับราคาซื้อขายของหุ้นว่ามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงอย่างไรในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับวันที่เริ่มมีการคำนวณดัชนีราคาหุ้น (วันฐาน) หรือวันอื่นๆ ก่อนหน้านั้น โดยใช้วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2545 เป็นวันฐาน ซึ่งมีค่าดัชนีเท่ากับ 100 คำนวณโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกับการคำนวณ SET Index และเพิ่มเติมการปรับฐานการคำนวณดัชนีเมื่อมีการโอนย้ายหลักทรัพย์จากตลาดหลักทรัพย์ใหม่ไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สูตรการคำนวณดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai Index)

$$\text{Mai Index} = \frac{\text{มูลค่าตลาดโดยรวมของหุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัว ณ วันปัจจุบัน} \times 100}{\text{มูลค่าตลาดโดยรวมของหุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัว ณ 2 กันยายน 2545}}$$

ซึ่งดัชนีราคาหุ้น เป็นเครื่องมือที่ผู้ลงทุนนักเศรษฐศาสตร์ หรือนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิเคราะห์ และตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนและภาวะ

1.5.2 ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) เป็นดัชนีที่สะท้อนการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ทั้งหมด (Composite Index) คำนวณจากหุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (รวมหน่วยลงทุนของกองทุนอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์) ยกเว้นหุ้นที่ถูกขึ้นเครื่องหมาย SP เกิน 1 ปี ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index) คำนวณโดยใช้วิธีถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization weighted) ด้วยการเปรียบเทียบมูลค่าตลาดในวันปัจจุบันของหลักทรัพย์ (Current Market Value) กับมูลค่าตลาดหลักทรัพย์ในวันฐานของหลักทรัพย์ (Base Market Value) คือ วันที่ 30 เมษายน 2518 ซึ่งดัชนีมีค่าเริ่มต้นที่ 100 จุด

สูตรการคำนวณดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index)

$$\text{SET Index} = \frac{\text{มูลค่าตลาดรวมวันปัจจุบัน (Current Market Value)} \times 100}{\text{มูลค่าตลาดรวมวันฐาน (Base Market Value)}}$$

ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์จะปรับฐานการคำนวณดัชนีทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ใช้ในการคำนวณ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นของหลักทรัพย์ที่เป็นผลมาจากเหตุการณ์ต่างๆ เช่นการเพิ่มทุนของบริษัท การแปลงสภาพหุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญ และใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิเพื่อซื้อหุ้นสามัญของบริษัท เป็นต้น เพื่อให้ดัชนีราคาหลักทรัพย์สะท้อนเฉพาะภาพการเปลี่ยนแปลงด้านราคาเพียงอย่างเดียวโดยไม่รวมผลกระทบจากจำนวนหุ้นที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง

1.5.3 ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นตัวชี้วัดภาวะการซื้อขายของตลาดว่ามีความหนาแน่น คึกคักหรือซบเซาเพียงใด หากภาวะตลาดดี ผู้ลงทุนก็จะเข้ามาซื้อขายกันมาก หากภาวะตลาดซบเซา ผู้ลงทุนก็จะเข้ามาซื้อขายกันน้อยลง ดังนั้น จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพิจารณาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

1.5.4 อัตราดอกเบี้ย เป็นต้นทุนเสียโอกาสของเงินลงทุน และเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งในการดำเนินธุรกิจ ในภาวะที่อัตราดอกเบี้ยสูง ต้นทุนการลงทุนและการดำเนินธุรกิจก็จะสูง แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยในขาขึ้นจึงส่งผลกระทบต่อการลงทุนในหลักทรัพย์ ในทางกลับกัน ในภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำ ต้นทุนการลงทุนและการดำเนินธุรกิจก็จะต่ำลง แนวโน้มการต่ำลงของอัตราดอกเบี้ย จึงส่งผลดีต่อการลงทุนในหลักทรัพย์

1.5.5 อัตราเงินเฟ้อ วัดค่าอัตราเงินเฟ้อได้จากอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index) เงินเฟ้อเป็นภาวะการณ์ที่ระดับราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากระดับเงินเฟ้อสูงจะส่งผลให้เงินจำนวนที่มีอยู่ในมือจะสามารถนำไปซื้อสินค้าได้น้อยลงหรือเงินเสื่อมค่าลง จะส่งผลให้ค่าที่แท้จริงของผลตอบแทนเสื่อมค่าลง นอกจากนั้น ค่าของเงินต้นที่แท้จริงก็จะเสื่อมลงด้วย

1.5.6 ค่าเงินบาทหรืออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับเงินตราต่างประเทศ ปัญหาอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะเกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศ หากค่าเงินบาทอ่อนตัวลง ย่อมทำให้ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อสินค้าเข้ามาผลิตหรือจำหน่ายสูงขึ้นตามไปด้วย แต่สำหรับธุรกิจส่งออกอาจได้รับผลดี สำหรับประเทศไทย ซึ่งอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ต้อง